

L.P.	ZAGADNIENIE	PYTANIE	ODPOWIEDZ
1.	Kryteria	Kryteria wyboru projektu stanowiących załącznik do Uchwały nr 70/24 Komitetu Monitorującego FEDS 2021-2027 z dnia 11.01.2024 r. kryterium premiujące nr 7 „Czy projekt zakłada realizację wsparcia dla szkół podstawowych osiągających w 2023 r. wyniki z egzaminu ósmoklasisty, z języka polskiego i matematyki, poniżej średniej dla województwa dolnośląskiego?” – czy oznacza to, że wyniki z egzaminu muszą być poniżej średniej w danej szkole z obu przedmiotów jednocześnie, czy wystarczy, że wyniki egzaminu są poniżej średniej z jednego z dwóch przedmiotów?	Wnioskodawca otrzyma premię punktową za spełnienie kryterium premiującego nr 7 pn. Kryterium preferencji wsparcia szkół podstawowych z niższymi wynikami egzaminu w przypadku, gdy w szkole podstawowej wyniki z języka polskiego i matematyki (łącznie) są poniżej średniej dla województwa dolnośląskiego.
2.	Uczestnicy	Czy w projekcie mogą uczestniczyć również uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych, czy projekt jest skierowany wyłącznie do uczniów szkół średnich – licea ogólnokształcące?	Tak, w projekcie mogą uczestniczyć uczniowie szkół podstawowych wszystkich klas, w tym VII i VIII.
3.	Materiały dydaktyczne	Czy zakup materiałów dydaktycznych np. robotów edukacyjnych, gogli VR dla szkół można sfinansować w kosztach bezpośrednich, czy tego typu wydatki są klasyfikowane jako cross-financing w projekcie?	Tak, wskazane wydatki kwalifikujemy jako koszty bezpośrednie, jeżeli ich zakup będzie przyczyniał się do realizacji zadania i spełnienia celów projektu. W projektach EFS+ cross-financing dotyczy trzech grup wydatków: 1) zakupu gruntu i nieruchomości, 2) zakupu infrastruktury i 3) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów. W większości przypadków zakup mebli, sprzętów i pojazdów to wydatki poza cross-finansingiem, gdyż ich zakup najczęściej jest konieczny do osiągnięcia celów projektu, np. zakup wskazanych w pytaniu robotów edukacyjnych czy gogli VR. Podsumowując, jeśli Wnioskodawca wykaże, że zakup jest konieczny dla osiągnięcia celów projektu to nie będzie on uznany za wydatek objęty zasadą cross-finansingu. Szczegółowe informacje nt. cross-finansingu znajdziecie Państwo w „Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” (Podrozdział 2.4) oraz w Regulaminie wyboru projektów na stronie 32 (link do Regulaminu - https://funduszeuedolnoslaskie.pl/sites/default/files/2024/02/5624/Regulamin%20wyboru%20projektow_nabor%20nr%20FEDS.08.01-IZ.00-075_24.pdf).
4.	Okres realizacji projektu	Od kiedy IP rekomenduje rozpoczęcie realizacji projektu?	IZ FEDS 2021-2027 nie rekomenduje żadnej daty rozpoczęcia projektu. Wnioskodawca sam określa ramy czasowe trwania projektu. Należy jednak pamiętać o końcowej dacie kwalifikowalności wydatków, tj. 31.12.2029 r.
5.	Uczestnicy	Czy w projekcie mogą również uczestniczyć nauczyciele szkół średnich? Czy można zaplanować działania związane z podnoszeniem kompetencji cyfrowych nauczycieli i czy będą one kwalifikowalne w projekcie?	Zgodnie z typem projektu 8.1.B Rozwój kształcenia ogólnego (moduł obligatoryjny) możliwa jest realizacja m.in: j) kursy, studia podyplomowe i inne formy wsparcia, w szczególności rozwijające umiejętności zawodowe i społeczne kadry pedagogicznej i zarządzającej, m.in w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi TIK i AI, w zakresie edukacji włączającej, projektowania uniwersalnego, coaching, tutoring i mentoring, staże i praktyki, w tym zagraniczne. Proszę pamiętać, że działania te nie mogą powielać działań na poziomie krajowym, w ramach środków z Funduszu Europejskiego dla Rozwoju Społecznego. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej ogłosiło nabór na szkolenia z zakresu AI dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
6.	Forma wsparcia	Czy w projekcie można ująć wydatki na wizyty zawodoznawcze, oraz osobne na wyjazdy edukacyjne dla młodzieży (np. zajęcia i warsztaty w plenerze w górach dot. tematyki przeciwdziałania dyskryminacji osób o innej religii, czy orientacji seksualnej itp.).	Tak. Wskazane formy aktywizacji uczniów mogą być realizowane np. w module dodatkowym 8.1.D Działania wspierające zdrowie psychiczne dzieci i uczniów: a) organizowanie i udzielanie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego dla dzieci i uczniów na każdym etapie edukacji; b) zajęcia integracyjne dla uczniów w szkole i poza nią

7.	Wkład własny	Czy wkład własny w projekcie w wysokości 20% można pokryć wkładem niepieniężnym np. sale na zajęcia, udostępnienie laboratoriów, dodatkowa praca wolontariuszy?	Tak, można. Zgodnie z zapisami Regulaminu naboru, to Państwo określają formę wniesienia wkładu własnego (pieniężny lub niepieniężny). Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne, jak i prywatne. O zakwalifikowaniu wkładu własnego do środków publicznych lub prywatnych decyduje źródło pochodzenia środków. Wkład własny może być wniesiony także przez Partnera projektu lub przez uczestników projektu. Wkład własny wnoszony w ramach kosztów pośrednich uznajemy za wkład pieniężny. Rekomendujemy Państwu zapoznanie się z zasadami wnoszenia wkładu własnego do projektów opisanymi w „Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.
8.	Praktyki zawodowe	Czy w ramach organizacji praktyk dla uczniów LO u pracodawców można założyć koszty typu: stypendium, zwrot kosztów dojazdu, wyżywienia itp. (tj. niezbędne koszty do realizacji praktyk)?	W ramach projektu można ponosić wydatki niezbędne do realizacji jego celów – w przypadku organizacji praktyk zawodowych dla uczniów np. dojazd, ubezpieczenie NNW, wynagrodzenie opiekuna. Praktyki zawodowe mają przede wszystkim pomóc uczniom liceów w podjęciu decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia. Mają również umożliwić im kontakt z realnym środowiskiem pracy, w zawodzie, który wybiorą. Należy pamiętać, że każdy, zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP. Mając na uwadze cel odbycia praktyk, niezdefiniowany czas ich trwania, a także fakt, że uczniowie na praktykach nie świadczą pracy na danym stanowisku, a jedynie poznają środowisko pracy, wydatek jakim jest stypendium może zostać oceniony przez KOP jako nieracjonalny. Korekta odpowiedzi: Wydatek związany z wypłatą stypendium dla ucznia biorącego udział w praktykach zostanie oceniony jako niekwalifikowalny.
9.	Uczestnicy	W związku z ogłoszeniem naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 – kształcenie ogólne, chciałbym zapytać się, czy technika w zakresie kształcenia ogólnego mogą brać udział w projekcie?	Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, przedmiotowy nabór kierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach. Technika nie mogą być Wnioskodawcami/Beneficjentami i Partnerami w projekcie.
10.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	W imieniu Łukasiewicz – PORT, jako jednego z instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz zwracam się z uprzejmą prośbą wskazania, czy możemy ubiegać się o dofinansowanie w ramach konkursu, jako „jednostka naukowa”. Niestety w Regulaminie konkursu nie widzę definicji pojęcia „jednostka naukowa”. Łukasiewicz – PORT nie jest organem prowadzącym szkołę, to wówczas projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot - np. jednostką samorządu terytorialnego? Czy wówczas to jednostka samorządu terytorialnego powinna być wnioskodawcą w projekcie, a my partnerem?	Poprzez jednostki naukowe rozumiemy instytucje prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe (np. instytut badawczy, Instytuty PAN, Centrum Łukasiewicz). Zgodnie z zapisami kryterium formalnego nr 3 pn. Kryterium kwalifikowalności Wnioskodawcy/Beneficjenta i Partnera w przypadku, gdy Wnioskodawcą jest podmiot nie będący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym, np. jednostką samorządu terytorialnego. Proszę pamiętać, że szkoły nie posiadają osobowości prawnej, w związku z tym wszelkie umowy podpisane są z ich organami prowadzącymi.
11.	Kryteria	Czy w ramach konkursu wymienione w regulaminie „miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze”, oraz wskazane „obszary wiejskie”, są miejscami dodatkowo punktowanymi, czy też obligatoryjnymi, co do szkół, które mogą przystąpić do projektu.	Zgodnie z zapisami kryteriów premiujących nr 1 pn. Kryterium regionu objętego wsparciem i nr 2 pn. Kryterium realizacji projektów na obszarach wiejskich premię punktową otrzymują projekty, w których co najmniej jedna szkoła objęta projektem będzie położona na ww. obszarach. Spełnienie kryteriów premiujących nie jest obligatoryjne i nie wyklucza Państwa z otrzymania pozytywnego wyniku oceny.
12.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Wnioskodawcą może być MŚP, natomiast Powiat (w przypadku szkół ogólnokształcących) może zostać PARTNEREM.	MŚP i Powiat mogą być Wnioskodawcą, Beneficjentem lub Partnerem. W przypadku, gdy wnioskodawcą jest MŚP projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym szkołę.

13.	Zasady horyzontalne	Czy w działaniu 8.1 możliwy jest udział placówek, które nie będą likwidowały barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych (lub z opiniami)? Czy jest to jednym z kryteriów dostępu?	Nie ma obowiązku zaplanowania w każdym projekcie działań z zakresu likwidowania barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Chodzi o to, aby działania projektowe były tak skonstruowane, aby mógł w nich wziąć udział każdy, chętny uczestnik, bez względu na rodzaj niepełnosprawności. Planując i realizując projekt muszą Państwo przestrzegać zasad opisanych w „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027” w szczególności w załączniku nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027”. Zatem wszystkie produkty, usługi będące przedmiotem Państwa projektu powinny być realizowane zgodnie z niniejszym załącznikiem. Proszę pamiętać, że każdy projekt współfinansowany z funduszy europejskich musi być zgodny z zasadami horyzontalnymi, tj.: zasadą równości szans i niedyskryminacji, zasadą równości kobiet i mężczyzn, zasadą zrównoważonego rozwoju i „DNSH” („nie czyni poważnych szkód”). Projekt musi być także zgodny z zapisami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Warunki te będą badane przez Komisję Oceny Projektów na etapie oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu.
14.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu możliwe jest organizowanie zajęć sportowych?	Odpowiedź na to pytanie jest uzależniona od celu/ efektu jakie mają przynieść uczestnikom te zajęcia. Jako dodatkowe zajęcia, które mają uatrakcyjnić i spożytkować czas wolny uczniów nie mogą być kwalifikowane w projekcie. Projekt ma wspierać działania, które prowadzą do celu, np. do wzmocnienia kompetencji/ przyrostu kwalifikacji/ wzmocnieniu odporności psychicznej młodzieży. Zajęcia sportowe mogłyby być środkiem do osiągnięcia tego celu, ale wymaga to uzasadnienia i będzie podlegało ocenie w trakcie prac KOP.
15.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy w ramach projektu możliwe jest sfinansowanie sensorycznego placu zabaw na poczet prowadzenia tam zajęć dodatkowych?	Wnioskodawca powinien wykazać, że wykonanie sensorycznego placu zabaw jest niezbędne do realizacji działań projektowych i powiązane z celami projektu. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia takiego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu.
16.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu możliwa jest organizacja zajęć pozaszkolnych wyjazdowych- np. do zoo?	W sytuacji, kiedy zajęcia wyjazdowe, np. do ZOO będą powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione, to mogą być organizowane. Ich kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.
17.	Wynagrodzenie nauczycieli	Proszę o potwierdzenie, iż w ramach konkursu jest możliwość ujęcia w budżecie projektu stawek brutto-brutto nauczycieli za prowadzenie zajęć dodatkowych, tj. ujęcie w budżecie: -składki emerytalnej; -składki rentowej, -składki na Fundusz Pracy, -ubezpieczenia wypadkowego, -dodatku stażowego – jeśli dotyczy, -dodatku wiejskiego – jeśli dotyczy, -PPK – pracownik – jeśli dotyczy, -PPK – pracodawca - jeśli dotyczy.	Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 – Podrozdział 3.8 Personel projektu: Kwalifikowalnymi składnikami wynagrodzenia personelu projektu są wynagrodzenie brutto oraz koszty ponoszone przez pracodawcę zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w szczególności składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Pracownicze Plany Kapitałowe, odpisy na ZFŚS lub wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny. Dodatek wiejski/ dodatki stażowe mogą być kwalifikowalne, jeżeli wynikają z Regulaminu plac.
18.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu możliwa jest organizacja dodatkowych zajęć z gimnastyki korekcyjnej w szkole podstawowej?	Gimnastyka korekcyjna nie może być realizowana w typie projektu 8.1.B.

19.	Okres realizacji projektu	Jaki jest najwcześniejszy możliwy termin rozpoczęcia projektu?	Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.
20.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy w konkursie FEDS.08.01-IZ.00-075/24 - Dostęp do edukacji, partnerem w projekcie może być np. Gmina Wrocław - jako organ prowadzący szkołę.	Zgodnie z kryterium formalnym nr 3 pn. Kryterium kwalifikowalności Wnioskodawcy/Beneficjenta i Partnera Gmina Wrocław, jako jednostka samorządu terytorialnego, może być partnerem w projekcie. Proszę pamiętać, że w przypadku gminy, jako organu prowadzącego szkołę, spełnione musi być również kryterium formalne specyficzne bez możliwości poprawy pn. Kryterium liczby wniosków o dofinansowanie projektu, w którym gmina może być Wnioskodawcą/Beneficjentem lub Partnerem w maksymalnie 2 projektach, gdy jako organ prowadzący prowadzi od 1 do 10 szkół i w maksymalnie 4 projektach, gdzie jest organem prowadzącym dla więcej niż 10 szkół.
21.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Planujemy projekt partnerski z organem prowadzącym szkołę ale należącym do wspólnego holdingu (wnioskodawca – uczelnia niepubliczna; partner - organ prowadzący szkołę niepubliczną), czy partnerstwo zakładające udział w projekcie biznesowo powiązanych ze sobą partnerów (ale będących odrębnymi spółkami) jest dopuszczalne?	Partnerstwa służące wspólnej realizacji projektu mogą być zawierane przez wszystkie podmioty bez ograniczeń. Nie ma zatem przeciwwskazań do zawiązania partnerstwa pomiędzy podmiotami wskazanymi w pytaniu, niemniej zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów . Będzie to przedmiotem oceny KOP, jak i kontroli na etapie realizacji projektu. Proszę pamiętać, że wyboru partnerów należy dokonać przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych. Oznacza to, że partnerzy muszą faktycznie angażować się w realizację projektu. Szczegółowe informacje nt. realizacji projektów partnerskich znajdują Państwo w Rozdziale 6 Regulaminu wyboru projektów. Dodatkowo informuję, że katalog Partnerów jest tożsamy z katalogiem Beneficjentów określonym w Kryteriach wyboru projektów i Regulaminie. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

22.	Praktyki zawodowe	Ogłoszony nabór umożliwia, a nawet dodatkowo premiuje, organizację praktyk zawodowych dla uczniów liceów. Prosimy o wskazanie definicji praktyk zawodowych na potrzeby ogłoszonego naboru. Czy ION przewiduje minimalną/maksymalną liczbę godzin dla ucznia przebywającego na praktykach zawodowych? Na jakiej podstawie wyliczyć stawkę godzinową dla ucznia odbywającego praktyki?	<p>Praktyki zawodowe mają przede wszystkim pomóc uczniom liceów w podjęciu decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia. Mają również umożliwić im kontakt z realnym środowiskiem pracy, w zawodzie, który wybiorą.</p> <p>IOK nie określa min./max. okresu praktyk. Ilość godzin praktyk zawodowych powinna umożliwić uczniom osiągnięcie celu wskazanego powyżej.</p> <p>W ramach projektu można ponosić wydatki niezbędne do realizacji jego celów – w przypadku organizacji praktyk zawodowych dla uczniów np. dojazd, ubezpieczenie NNW, wynagrodzenie opiekuna. To Wnioskodawca określa jakie wydatki musi ponieść w związku z organizacją praktyk oraz ich godzinowy wymiar. Należy pamiętać, że każdy, zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP.</p> <p>Korekta odpowiedzi: Wydatek związany z wypłatą stypendium dla ucznia biorącego udział w praktykach zostanie oceniony jako niekwalifikowalny.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
23.	Okres realizacji projektu	Czy są jakieś wytyczne dotyczące okresu realizacji projektu w ramach naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 – kształcenie ogólne. Czy jest rekomendowany termin rozpoczęcia, zakończenia oraz okres realizacji projektu?	<p>Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia i zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
24.	Forma wsparcia	Czy wybrane działania edukacyjne dla uczniów z dolnośląskich szkół można realizować poza województwem dolnośląskim np. zorganizowanie wyjazdu na kilkudniowe zajęcia treningowe w formie Campu nad morze?	<p>Rekomendujemy, aby działania podejmowane w ramach projektu były realizowane na terenie województwa dolnośląskiego. Program ma zasięg regionalny i biorąc pod uwagę stopień rozwoju Dolnego Śląska (wysoki dostęp do usług, miejsc edukacyjnych, różnorodność geograficzna) zadania projektowe powinny odbywać się na jego obszarze.</p> <p>Niemniej, jeżeli Wnioskodawca uzasadni we wniosku, że cel projektu nie może zostać osiągnięty bez takiego wyjazdu, wówczas kwalifikowalność wydatku, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.</p>

25.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy działaniami w projekcie można objąć uczniów i nauczycieli szkół, które nie będą formalnie partnerem w projekcie? Przykład: projekt partnerski jest realizowany z instytucją rynku pracy (instytucją szkoleniową), gdzie wnioskodawcą jest organ prowadzący jedną szkołę, ale działania wykraczają poza tę jedną szkołę i są skierowane również do uczniów i nauczycieli ze szkół ponadpodstawowych z terenu woj. dolnośląskiego?	<p>Działanie 8.1, typ B skierowane jest do szkół, które prowadzą kształcenie ogólne. Efektem projektu ma być wzmocnienie szkoły jako podmiotu dzięki wsparciu zatrudnionej tam kadry, doposażeniu takiej placówki oraz wzmocnieniu kompetencji jej uczniów.</p> <p>Wszelkie działania projektowe muszą wypływać z obligatoryjnej diagnozy środowiska szkolnego, przeprowadzonej przez szkołę/ organ prowadzący, która potrafi indywidualnie określić zapotrzebowanie, biorąc pod uwagę posiadane zasoby (kadrowe, techniczne, kompetencyjne). O skierowaniu wsparcia do szkół świadczy struktura kryteriów, m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kryterium formalne 3 – dot. typu Wnioskodawcy/ Partnera, w którym wskazuje się, że w przypadku gdy Wnioskodawcą jest podmiot niebędący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot. 2. Kryterium formalne specyficzne 1 – dot. liczby wniosków. Zadaniem kryterium jest wyeliminowanie ryzyka powielania się wsparcia skierowanego do tych samych organów prowadzących i grupy docelowej. 3. Kryterium formalne specyficzne 2 – dot. obligatoryjnej diagnozy środowiska szkolnego; 4. Kryterium merytoryczne specyficzne 1 – dot. formy wsparcia. <p>Reasumując, uczniowie i nauczyciele ze szkół, które nie są partnerem w projekcie, nie mogą być objęci wsparciem w jego ramach.</p>
26.	Forma wsparcia	Czy kursy i szkolenia specjalistyczne dla nauczycieli Wnioskodawcy można realizować poza granicami kraju. Przykład: wnioskodawca planuje udział kilku nauczycieli w międzynarodowym kursie, dzięki któremu nauczyciele zdobędą specjalistyczne uprawnienia oraz certyfikat międzynarodowy dot. innowacyjnej metodyki edukacyjnej prowadzenia zajęć.	<p>ION dopuszcza możliwość zdobycia kwalifikacji przez nauczycieli w kursach organizowanych poza granicami RP, niemniej z uwagi na temat naboru w ograniczonym zakresie (nie podano w pytaniu zakresu szkolenia, ale nabór dotyczy kształcenia ogólnego, a nie podnoszenia np. wąskich kwalifikacji medycznych czy technicznych, które można zdobywać tylko w ramach zagranicznych kursów).</p> <p>Wnioskodawca musi udowodnić wartość dodaną odbycia kursu poza granicami kraju oraz fakt, że zdobycie takich kwalifikacji nie jest możliwe w Polsce. Odpowiednie uzasadnienie w tym zakresie musi być zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu i będzie podlegało ocenie przez KOP (niezbędna jest diagnoza potrzeb oraz wykazanie niezbędności wydatku).</p> <p>Dodatkowo należy pamiętać, że wsparcie uczestników w projekcie nie może powielać działań na poziomie krajowym.</p>
27.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu będzie można zorganizować seminaria edukacyjne, konferencje dla nauczycieli na terenie woj. dolnośląskiego? Czy taki wydatek w projekcie będzie kwalifikowany?	Nie można ORGANIZOWAĆ seminariów/ konferencji dla nauczycieli. Koszty organizacji takich wydarzeń są niekwalifikowalne.
28.	Trwałość projektu	Czy wnioskodawca po zakończeniu projektu w 2029 roku, będzie mógł komercyjnie wykorzystywać nowe zasoby edukacyjne, które powstały w przedmiotowym projekcie? Czy są jakieś ograniczenia w tym zakresie?	W pytaniu nie zdefiniowano co należy rozumieć przez nowe zasoby edukacyjne (np. czy chodzi o oprogramowanie, doposażenie, scenariusze zajęć, filmy instruktażowe). ION zachęca do zapoznania się ze wzorem umowy zamieszczonym przy tym naborze, szczególnie z regulacjami zawartymi w par. 24, ust. 9 i 10 (prawa autorskie) oraz par. 22 dot. trwałości projektu i rezultatów, szczególnie, jeżeli te nowe zasoby będą w projekcie finansowane w ramach c-f.

29.	Okres realizacji projektu	<p>Bardzo proszę o informację dot. okresu realizacji działań w projekcie. W poprzednich naborach oraz w poprzedniej perspektywie finansowej określaliście Państwo okres realizacji rzeczowej, tj. np. dodatkowych zajęć w projekcie (np. max. 24 miesiące bądź do konkretnej daty, np. 25 stycznia 2026).</p> <p>Proszę o wskazanie faktycznej daty rzeczowej realizacji projektu?</p> <p>W regulaminie konkursu wskazujecie Państwo okres kwalifikowalności wydatków jako 31 grudnia 2029 r. Czy mamy rozumieć, że możemy planować w projekcie zajęcia do dnia 31 grudnia 2029 r.</p>	<p>Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia i zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
30.	Uczestnicy	<p>Jak interpretować zapisy projektu w zakresie celu i beneficjentów: z jednej strony NA CO : Wsparcie kształcenia ogólnego (co to znaczy?) skierowane do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących , DLA KOGO : szkoły i inne placówki systemu oświaty.</p> <p>Czy to jest projekt dla przedszkoli niepublicznych? N jakie cele szczegółowe - „wsparcie kształcenia ogólnego”?</p>	<p>Zgodnie z Regulaminem, przedmiotowy nabór kierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach. Nie jest to nabór kierowany do przedszkoli. W ramach tego naboru wspieramy przede wszystkim umiejętności kluczowe uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych oraz podnosimy umiejętności zawodowe oraz społeczne kadry pedagogicznej i zarządzającej tych placówek.</p>
31.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	<p>Czy możliwe jest włączenie do projektu zespołu szkół technicznych jako partnera, mając na uwadze specyfikę proponowanych zajęć z automatyki? W regulaminie mowa jest jedynie o szkołach podstawowych i liceach.</p>	<p>Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, przedmiotowy nabór kierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach. Technika nie mogą być Wnioskodawcami/Beneficjentami i Partnerami w projekcie. Dodatkowo, wskazane przez Pana propozycje zajęć wpisują się w uzupełniający typ projektu 8.1.F Działania na rzecz budowania i wzmacniania wśród dzieci i uczniów umiejętności STEM/STEAM, który może być realizowany w przedmiotowym naborze fakultatywnie z obowiązkowym typem projektu 8.1 B.</p>

32.	Wsparcie PIFE	<p>Czy mogliby Państwo udzielić dodatkowych wytycznych lub wsparcia w procesie przygotowania i realizacji projektu?</p> <p>Wierzę, że nasza inicjatywa może znacząco przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia zawodowego, oferując uczniom praktyczne umiejętności poszukiwane na rynku pracy.</p>	<p>Ogłoszony nabór nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 w ramach Działania 8.1 Dostęp do edukacji, skierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/5577-nabor-konkurencyjny-nr-feds0801-iz00-07524-ksztalcenie-ogolne</p> <p>W roku 2023 ogłaszane były nabory nr FEDS.08.01-IZ.00-007/23: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/3640-ogloszenie-o-naborze-w-trybie-konkurencyjnym-feds0801-iz00-00723-dla-projektow-z oraz FEDS.08.01-IZ.00-008/23: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/3667-ogloszenie-o-naborze-przeprowadzanym-w-trybie-konkurencyjnym-feds0801-iz00-00823-nabor zakładające wsparcie kształcenia zawodowego na terenie województwa dolnośląskiego dla techników, szkół branżowych I stopnia oraz szkół branżowych II stopnia. Oba nabory zostały zakończone.</p> <p>Jednocześnie informuję, że PIFE nie świadczy usług doradztwa w zakresie sporządzania Wniosku o dofinansowanie. Wszystkie dokumenty związane z przedmiotowym naborem (wraz z Instrukcją wypełniania wniosku) zamieszczone są adresem: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/5577-nabor-konkurencyjny-nr-feds0801-iz00-07524-ksztalcenie-ogolne. Beneficjenci mają możliwość konsultacji zapisów przesyłając pytania na wskazany w Regulaminie naboru adres: pife@dolnyslask.pl. Na stronie internetowej pod ogłoszeniem o naborze pojawiają się także sukcesywnie FAQ – pytania i odpowiedzi dla beneficjentów.</p> <p>Zachęcam do śledzenia aktualności na stronie Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027: https://funduszeudolnoslaskie.pl/, w tym harmonogramu planowanych naborów. Wkrótce ukaże się również ogłoszenie o webinarium dla potencjalnych beneficjentów w ramach ogłoszonego naboru z Działania 8.1 FEDŚ, które odbędzie się 12 marca br. Zapraszamy także na konsultacje w zakresie dofinansowania UE do naszego Punktu w godzinach jego funkcjonowania.</p>
33.	Modele wypracowane w ramach PO WER	<p>Proszę o udostępnienie listy modeli opracowanych i pozytywnie zwalidowanych w ramach PO WER (lub linków do nich, do listy/bazy danych) szczególnie pod kątem wymaganej pozytywnej walidacji. Zakładamy, że nie są to tylko projekty ORE, ale także projekty realizowane przez inne podmioty, np. Start - ASPE (asystentspe.pl). Brak jest jednak pełnej i aktualnej listy modeli opracowanych i pozytywnie zwalidowanych w ramach PO WER, a przynajmniej my nie możemy takiej znaleźć.</p>	<p>W załączeniu przesyłam listę pozytywnie zwalidowanych modeli wypracowanych w ramach PO WER. Jednocześnie informuję, że w najbliższym czasie lista ta powinna być umieszczona na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>

34.	Wkład własny	Czy źródłem finansowania wkładu własnego mogą być środki prywatne w postaci opłat pobranych od uczestników projektu za wyżywienie (obiady spożywane w stołówce) w trakcie realizacji projektu?	Opłaty pobrane od uczestników projektu za wyżywienie (obiady spożywane w stołówce) nie mogą być kwalifikowalne jako wkład własny, bo wydatek ten nie jest w ogóle możliwy do ponoszenia w projektach wyłonionych do dofinansowania w tym naborze. Wyjątek stanowi sytuacja, w której dzieci wyjeżdżają za wycieczkę edukacyjną i jej elementem jest wyżywienie (np. obiad). Wówczas koszt wycieczki, w tym wyżywienia na wycieczce, może być wnoszony jako wkład własny np. od rodziców dzieci. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
35.	Okres realizacji projektu	Czy jest określony maksymalny czas trwania projektu ? Czy może to być 36 miesięcy?	Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia i zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.
36.	Forma wsparcia	Czy w ramce edukacji ekologicznej można organizować wyjazdy edukacyjne aby w naturalnych warunkach poznawały przyrodę i uczestniczyły w specjalistycznych warsztatach np. Hydropolis we Wrocławiu (nauka o wodzie) Ośrodek rehabilitacji dzikich zwierząt (ochrona przyrody) itp.	Można organizować w ramach projektu takie zajęcia, jeżeli będą one powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione. KOP oceni kwalifikowalność takich zajęć, w powiązaniu z celami Państwa projektu.
37.	Forma wsparcia	Czy w ramach pomocy psychologicznej można zorganizować zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze z j.polskiego (potrzeba wynikająca z diagnozy).	Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkołach jest udzielana m.in. w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.
38.	Budżet projektu	Czy można zaplanować wskaźnik zrealizowanych godzin na poziomie 80% a nie 100% godzin ? Pozostawiając w budżecie kwoty wynagrodzenia za realizację zadań na poziomie 100 % Np. zaplanowano 100 godzin logopedii. Wskaźnik produktu = 80 godzin. Zapis w budżecie 100 godzin x 70 zł.	Opracowując działania w projekcie należy zaplanować realizację zadań na poziomie 100%. W trakcie realizacji projektu, w przypadku, gdy godziny realizacji zajęć ulegną zmniejszeniu, Beneficjent może wprowadzić korektę we wniosku o dofinansowanie projektu.
39.	Koszty pośrednie	Czy w ramach kosztów pośrednich można rozliczyć opracowanie wniosku.	Katalog kosztów pośrednich jest katalogiem zamkniętym, określonym w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Opracowanie wniosku o dofinansowanie nie jest ujęte we wskazanym katalogu.

40.	Typ projektu/zakres wsparcia	<p>W regulaminie dokumentacji konkursowej działania 8.1 (str.12) pkt. 3 "Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu". Czy pomiędzy wskazanymi podpunktami a do I oraz w kolejnych występuje spójnik lub czy i. Inaczej mówiąc czy wymienione działania muszą być spełnione łącznie czy można wybrać ?</p>	<p>W Rozdziale 3 Regulaminu wyboru projektów wskazany został możliwy do dofinansowania zakres wsparcia. Nie ma konieczności realizowania wszystkich podpunktów wskazanych w obligatoryjnym typie projektu 8.1.B. Wnioskodawca może skoncentrować się na realizacji jednego z punktów proponowanego zakresu wsparcia lub połączyć wsparcie z paru punktów wskazanych w zakresie wsparcia dla typu projektu 8.1.B. Należy jednak pamiętać, że wsparcie kierowane do kadry uczącej/zarządzającej szkół oraz adaptacja pomieszczeń/doposażenie szkół nie może być jedynym działaniem w projekcie, musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i być niezbędne do osiągnięcia celów projektu.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
41.	Forma wsparcia	<p>Czy w działaniu 8.1. istnieje możliwość realizacji zajęć (części zajęć) dla uczniów i/lub nauczycieli w formie online (o ile wynika taka potrzeba z diagnozy)?</p>	<p>Realizacja zajęć w formule on-line zależy od rodzaju tych zajęć oraz od celu jaki planują Państwo dzięki nim osiągnąć. Przykładowo, praktyki zawodowe mające zapoznać ucznia ze środowiskiem pracy nie mogą odbywać się w formule on-line. To samo dotyczy zajęć mających na celu nabycie kompetencji społecznych czy wspieranie zdrowie psychiczne uczniów. Działania z zakresu edukacji ekologicznej również trudno byłoby przeprowadzić online, jeżeli miałyby przynieść zamierzony efekt.</p> <p>Natomiast kursy i szkolenia nauczycieli/ kadry zarządzającej mogą być realizowane on-line. Stosowne zapisy realizacji form wsparcia w formule on-line powinny wynikać z przeprowadzonej diagnozy i być szczegółowo uzasadnione we wniosku o dofinansowanie projektu. Ich zasadność, w powiązaniu z celami projektu, będzie podlegać ocenie przez KOP.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>

42.	Forma wsparcia	<p>Szkoła przewiduje organizację kursów kwalifikacyjnych dla młodzieży licealnej. Zgodnie ze standardami realizacji form wsparcia dla naboru kursy nie będą kończyły się uzyskaniem certyfikatu. W związku z tym nie można zastosować wskaźnika "Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu". Ponieważ jest to działanie premiowane zwracam się z zapytaniem, czy uczniów kończących kursy kwalifikacyjne można wykazać we wskaźniku "Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu" - walidacja przeprowadzona przez osobę prowadzącą kurs lub w wskaźniku własnym "liczba uczniów, którzy ukończyli kurs kwalifikacyjny bez certyfikatu".</p> <p>Bazując na dotychczasowym doświadczeniu naszej Fundacji proszę o potwierdzenie, że w przypadku zakwalifikowania projektu do oceny merytorycznej i/lub negocjacji, IZ nie będzie wymagała od Wnioskodawcy uzupełnienia wskaźników o wskaźnik "Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu" w związku z ujęciem w projekcie zadania związanego z kursami kwalifikacyjnymi.</p> <p>Zwracamy szczególną uwagę na wykluczające się zapisy: w Standardach kursy opisane są jako te, które nie muszą kończyć się certyfikatem, natomiast wskaźnik nakazuje ujęcie kursów kwalifikacyjnych zakończonych nabyciem kwalifikacji.</p>	<p>Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów – załącznik nr 1 kursy, o których piszą Państwo w pytaniu nie muszą być kursami, które kończą się uzyskaniem certyfikatu. Uczestników – uczniów kończących takie kursy można wykazać we wskaźniku PLFCR01 Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu. Zgodnie z metodologią pomiaru wskaźnik mierzy liczbę uczniów, którzy dzięki wsparciu z EFS+ nabyli kwalifikacje, kompetencje kluczowe, społeczne lub społeczno-emocjonalne lub umiejętności/kompetencje podstawowe, przekrojowe lub zawodowe.</p> <p>Jednocześnie informuję, że ION nie może składać Wnioskodawcom żadnych deklaracji dotyczących oceny ich projektu. Wszystkie zapisy wniosku o dofinansowanie projektu zostaną ocenione przez KOP.</p>
43.	Okres realizacji projektu	Czy zalecacie Państwo jakiś rok zakończenia projektu tak, jak we wcześniejszych naborach?	<p>Regulamin wyboru projektu nie określa terminu zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
44.	Uczestnicy	Zgodnie z zapisem w „ Szczegółowych standardach realizacji wsparcia....” Wsparcie powinno być kierowane do oddziałów klasowych, a nie pojedynczych uczniów. Czy w takim razie możemy zaplanować w ramach projektu np. dodatkową godzinę j. angielskiego dla wszystkich klas I-III, lub zajęcia z wykorzystaniem druku 3D dla całej klasy ?	<p>Wskazane formy zajęć mogą być realizowane w oddziałach klasowych (czyli dla pojedynczej klasy lub dla wszystkich klas danego rocznika). Proszę pamiętać, że na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu, jesteście Państwo zobowiązani do opracowania Diagnozy potrzeb, która będzie zawierała analizę tych obszarów problemowych, w odniesieniu do których możliwe jest uzyskanie wsparcia w ramach naboru. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>

45.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy w ramach typu 8.1.D c) rozwijanie umiejętności uczniów, w szczególności komunikacji społecznej i wewnętrznej, refleksyjnego myślenia (w tym o sobie), obserwowania i rozpoznawania emocji oraz ich wpływu na organizm i zachowanie, radzenia sobie ze złością, sytuacjami trudnymi i stresem, itp.; możemy adaptować pomieszczenie na np. salę integrującą/salę wyciszeń/salę sensoryczną i wyposażyć ją z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnością?	W ramach ogłoszonego naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie na adaptację pomieszczeń na potrzeby szkół i placówek oświatowych z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami/ specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Musi to jednak zrobić w celu prowadzenia tam zajęć, które będą rozwijać umiejętności, o których mowa w typie 8.1.D c). Tym samym musi zostać wykazane we wniosku powiązanie działań merytorycznych z koniecznością dostosowania tego pomieszczenia. Należy pamiętać, że adaptacja pomieszczeń, nie może stanowić jedynego lub głównego celu projektu i musi być niezbędna do osiągnięcia celu projektu oraz musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
46.	Nauczyciele	Czy jeśli obecnie nauczyciel szkoły podstawowej x zatrudniony jest na 27/18 (9 godzin ponadwymiarowych) czy w przypadku powodzenia projektu nauczyciel szkoły x może być dodatkowo zatrudniony na dodatkowe 5 godzin ponadwymiarowych na tydzień. Ulegnie wówczas przekroczeniu możliwa do realizacji liczba godzin na tydzień danego nauczyciela zatrudnionego w placówce X. Czy godziny "projektowe" (wynikające z zatrudnienia w tej samej placówce szkolnej) mogą przekroczyć łącznie 27h/tydzień.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa w tym przede wszystkim Karty Nauczyciela i Prawa oświatowego. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca. Kwestia opisana w pytaniu nie będzie interpretowana przez Instytucję Organizującą Nabór.
47.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Chciałbym zwrócić się z następującym pytaniem: czy w naborze nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 (Dostęp do edukacji) wnioskodawcą może być osoba fizyczna będąca organem prowadzącym dla szkoły podstawowej zlokalizowanej na obszarze województwa dolnośląskiego ? Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów: "Wnioski w naborze mogą składać następujące podmioty Wnioskodawcy/Beneficjenci: - duże przedsiębiorstwa, - instytucje rynku pracy, - jednostki naukowe, - jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, - jednostki samorządu terytorialnego, - Kościoły i związki wyznaniowe, - Lokalne Grupy Działania, - MŚP, - niepubliczne instytucje kultury, - organizacje pozarządowe, - organizacje zrzeszające pracodawców, - ośrodki kształcenia dorosłych, - szkoły i inne placówki systemu oświaty, - uczelnie." Wśród ww. typów Wnioskodawców/Beneficjentów nie są wymienione osoby fizyczne prowadzące szkoły ogólne na Dolnym Śląsku.	W ramach naboru FEDS 08.01-IZ.00-075/24 wnioskodawcą może być osoba fizyczna będąca organem prowadzącym szkołę. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

48.	Kryteria	Jest kr. premiujące, 5% uczniów z LO na praktyki. Czy to dotyczy 5% wszystkich uczniów z danego LO czy 5% z uczestników projektu?	Zgodnie z zapisami kryterium premiującego nr 6 pn. Kryterium organizacji praktyk zawodowych u pracodawców premię punktową otrzyma projekt, w którym 5% <u>wszystkich uczniów LO będących uczestnikami projektu</u> weźmie udział w praktykach zawodowych u pracodawców. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
49.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy stowarzyszenie działające przy szkole może starać się o dofinansowanie do prowadzenia zajęć z programowania lub organizacji wycieczki dla dzieci	Stowarzyszenie może być Wnioskodawcą/Beneficjentem lub Partnerem w projekcie, gdyż wpisuje się w ww. katalog jako organizacja pozarządowa. W przypadku, gdy wnioskodawcą jest podmiot niebędący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot. Tym samym Stowarzyszenie nie może samodzielnie starać się o dofinansowanie w naborze.
50.	Nauczyciele	Czy nauczyciele mogą realizować zajęcia dodatkowe w ramach projektu w soboty. Załącznik nr.1 precyzuje jedynie kwestie dot. Realizacji zajęć w czasie ferii.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa (np. Karty Nauczyciela), a ION nie jest uprawniony do ich interpretacji. Co do zasady, nauczyciela obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy (art. 42c ust. 1 ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela). W przypadku prowadzenia przez nauczyciela zajęć dydaktycznych, wychowawczych czy opiekuńczych w dniu wolnym od pracy nauczycielowi przysługuje inny dzień wolny od pracy lub odrębne wynagrodzenie. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca.
51.	Kryteria	Czy gmina Lwówek Śląski na pewno nie powinna być ujęta w aktualnym wskaźniku DEGRUBA 3?	Zestawienie gmin wg klasyfikacji DEGRUBA: https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units?etans=pl
52.	Uczestnicy	Czy uczestnikami wsparcia w ramach projektu mogą być uczniowie realizujący edukację domową?	Uczestnikami wsparcia w ramach projektu mogą być uczniowie realizujący edukację domową.
53.	Forma wsparcia	W szkole, w której w ramach projektu mają być organizowane zajęcia dodatkowe, dzieci są dowożone i odwożone ze szkoły. Wzięcie udziału w zajęciach projektowych wiąże się z brakiem transportu do domu dla dzieci, czy wobec tego dla umożliwienia wszystkim dzieciom równego dostępu do udziału w zajęciach możliwe jest zaplanowanie w ramach projektu kosztu transportu powrotnego dla dzieci?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z organizacją transportu powrotnego z zajęć i zakupu przekąsek dla uczniów – uczestników projektu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

54.	Forma wsparcia	Zajęcia w ramach projektu odbywać się będą poza podstawą programową- w godzinach popołudniowych, z uwagi na utrudnienia komunikacyjne, nie ma możliwości, aby dzieci między zajęciami podstawowymi a zajęciami dodatkowymi w ramach projektu mogły dostać się do domu, czy wobec tego można w ramach projektu zaplanować posiłek dla dzieci, które zostają dłużej w szkole aby wziąć udział w zajęciach dodatkowych projektowych?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z organizacją transportu powrotnego z zajęć i zakupu przekąsek dla uczniów – uczestników projektu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
55.	Kryteria	Jakie podjęte działania uważacie Państwo za spełnienie Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową (LGBTIQ+) czy wystarczą działania propagujące, które nie pociągają za sobą kosztów czy wymagane jest podejmowanie konkretnych środków wyodrębnionych w budżecie np. szkolenia dla kadry lub zajęcia dla uczniów?	Zgodnie z treścią kryterium premiującego nr 4 pn. Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową działania podjęte w projekcie powinny dążyć do uwrażliwienia społeczności szkolnej na problemy z jakimi osoby LGBTIQ+ borykają się w życiu codziennym. Dodatkowo prowadzone w projekcie działania mają nauczyć społeczność szkolną sposobów reagowania i pomocy osobom LGBTIQ+, likwidować bariery wynikające z dyskryminacji i stereotypów wobec tych osób lub promować równe traktowanie. W swoim projekcie Wnioskodawca ma wykazać konkretne działania, np. zajęcia dla uczniów, spotkania z przedstawicielami organizacji LGBTIQ+, szkolenia dla kadry szkoły, kursy doskonalące dla kadry, warsztaty dla uczniów i kadry.
56.	Forma wsparcia	Czy w kryterium premiującym nr 8 jest mowa o kwalifikacyjnych kursach zawodowych? Czy też chodzi o inne kursy?	Przykłady kursów kwalifikacyjnych dla uczniów liceów ogólnokształcących zostały wskazane w Załączniku Nr 1 do Regulaminu wyboru projektów, w Rozdziale 9. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
57.	Forma wsparcia	Czy w ramach naboru możliwym jest zaplanowanie realizacji zajęć z zakresu terapii Biofeedback dla uczniów ze SPE w zakresie typu projektu 8.1.D, których potrzeba realizacji wynika z diagnozą potrzeb? W ramach realizacji zajęć niezbędnym jest także zakupienie podstawowego wyposażenia do tych zajęć, bez którego zajęcia nie mogą być realizowane. Czy powyższe możemy zaplanować w ramach naboru?	Biofeedback może być realizowany w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej i klasyfikowany jako inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Zajęcia te muszą być powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione. KOP oceni kwalifikowalność takich zajęć, w powiązaniu z celami Państwa projektu. Zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji tych zajęć jest możliwy, kiedy zostanie potwierdzony przez przeprowadzoną diagnozę potrzeb, o której mowa w Regulaminie wyboru projektów. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

58.	Nauczyciele	Czy nauczyciele mogą realizować zajęcia dodatkowe w ramach projektu w soboty. Załącznik nr.1 precyzuje jedynie kwestie dot. Realizacji zajęć w czasie ferii.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa (np. Karty Nauczyciela), a ION nie jest uprawniony do ich interpretacji. Co do zasady, nauczyciela obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy (art. 42c ust. 1 ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela). W przypadku prowadzenia przez nauczyciela zajęć dydaktycznych, wychowawczych czy opiekuńczych w dniu wolnym od pracy nauczycielowi przysługuje inny dzień wolny od pracy lub odrębne wynagrodzenie. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca.
59.	Kryteria	Czy wskazany w kryteriach udział w stażach u pracodawców 5% uczniów liceów odnosi się do 5% uczniów objętych projektem, czy do 5% uczniów objętych kształceniem we wspieranym liceum?	Zgodnie z zapisami kryterium premiującego nr 6 pn. Kryterium organizacji praktyk zawodowych u pracodawców premię punktową otrzyma projekt, w którym 5% wszystkich uczniów LO będących uczestnikami projektu weźmie udział w praktykach zawodowych u pracodawców. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
60.	Wkład własny	Czy jest możliwość wykazywania wkładu własnego w formie wynagrodzeń nauczycieli będących uczestnikami szkoleń realizowanych dla nich w ramach projektu, a jeżeli tak, to czy są jakieś rekomendacje co do sposobu kalkulowania i dokumentowania tego wkładu własnego?	Wynagrodzenie nauczyciela może być wkładem własnym w ramach projektu, o ile nie jest to wynagrodzenie lub jego część finansowana ze środków projektu. Będzie to wkład własny pieniężny. Wkładem własnym będzie wyłącznie ta część wynagrodzenia, która odpowiada okresowi trwania danej formy wsparcia (w tym wypadku szkolenia). Sposób wykazywania wkładu własnego w projekcie określa szczegółowo Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA w ramach FEDS 2021-2027 (dla naborów ogłaszanych przez IZ FEDS) oraz Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
61.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy w ramach realizacji wsparcia dot. Typów 8.1.D Działania wspierające zdrowie psychiczne dzieci i uczniów oraz 8.1.E Działania z zakresu edukacji ekologicznej możliwy jest zakup niezbędnego wyposażenia/pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć? W pozostałych typach projektu wprost wskazane jest wyposażenie w ramach opisu możliwości wsparcia natomiast w powyższych nie ma takiej informacji.	Tak, zakup wyposażenia do realizacji wskazanych zadań jest możliwy. Wnioskodawca powinien wykazać, że zakup niezbędnego wyposażenia/pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć z zakresu edukacji ekologicznej czy działań wspierających zdrowie psychiczne dzieci i uczniów jest niezbędne do realizacji działań projektowych i powiązane z celami projektu. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia takiego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

62.	Kryteria	Czy kryterium Czy projekt zakłada działania podejmowane wobec uczniów, kadry uczącej i zarządzającej szkoły polegające na wsparciu, podnoszeniu umiejętności we wspieraniu i integracji społecznej osób LGBTIQ+? zostanie spełnione, jeśli w ramach projektu zorganizowane będzie szkolenie dla nauczycieli podnoszące ich umiejętności w obszarze wspierania i integracji społecznej osób z LGBTIQ.	Zgodnie z treścią kryterium premiującego nr 4 pn. Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową działania podjęte w projekcie powinny dążyć do uwrażliwienia społeczności szkolnej na problemy z jakimi osoby LGBTIQ+ borykają się w życiu codziennym. Dodatkowo prowadzone w projekcie działania mają nauczyć społeczność szkolną sposobów reagowania i pomocy osobom LGBTIQ+, likwidować bariery wynikające z dyskryminacji i stereotypów wobec tych osób lub promować równe traktowanie. W swoim projekcie Wnioskodawca ma wykazać konkretne działania, np. zajęcia dla uczniów, spotkania z przedstawicielami organizacji LGBTIQ+, szkolenia dla kadry szkoły, kursy doskonalące dla kadry, warsztaty dla uczniów i kadry. Podjęte przez Wnioskodawcę działania mają być kompleksowe, tj. skierowane do uczniów i kadry uczącej/zarządzającej. Budowanie kultury szkoły wolnej od homofobii to kompleksowe działania skierowane do całej społeczności szkolnej. Tym samym organizacja szkoleń skierowanych tylko do nauczycieli to działania niewystarczające, aby kryterium premiujące zostało spełnione. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
63.	Kryteria	Czy jedna instytucja może złożyć samodzielnie wniosek i być partnerem w drugim projekcie.	W przypadku, gdy Wnioskodawcą jest istniejący limit dotyczący udziału jednego Wnioskodawcy w projektach. Gmina/powiat może być Wnioskodawcą/Beneficjentem lub Partnerem w maksymalnie 2 projektach, gdy jako organ prowadzący prowadzi od 1 do 10 szkół i w maksymalnie 4 projektach, gdzie jest organem prowadzącym dla więcej niż 10 szkół. Jeżeli wskazana w pytaniu instytucja nie jest istniejąca, to może być Wnioskodawcą i równocześnie Partnerem w innym projekcie.
64.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna może być partnerem szkoły/szkół w projekcie.?	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna może być Partnerem w projekcie i wpisywać się w typ Wnioskodawcy/Partnera jako szkoły i inne placówki systemu oświaty pod warunkiem, że jest wykazana w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych.
65.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy jeżeli w projekcie jest partner wiodący + 2 partnerów to zarządzanie projektem może przejść tylko partner wiodący?	Projekt mogą Państwo realizować w partnerstwie – zgodnie z zapisami art. 39 ustawy wdrożeniowej. Podział zadań zależy od ustaleń umowy partnerstwa i zarządzanie projektem może stanowić zadanie wyłączone jednego z nich. Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt i tylko taki, którego potencjał ekonomiczny zapewnia prawidłową realizację projektu partnerskiego. W projektach realizowanych w partnerstwie, umowa o dofinansowanie projektu jest przez nas zawierana z partnerem wiodącym będącym Beneficjentem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację projektu w zakresie określonym w porozumieniu lub umowie o partnerstwie. <u>O ile umowa partnerska nie reguluje tej kwestii odmiennie, środki na realizację projektu otrzymuje każdy z partnerów.</u> Oznacza to, że wykluczenie danego podmiotu z możliwości otrzymania środków uniemożliwia mu uzyskanie statusu partnera w projekcie.

66.	Forma wsparcia	Czy można finansować rozpoczętą adaptację i remont budynku na potrzeby szkoły? (Organ prowadzący wynajmuje budynek i kilka lat temu rozpoczął adaptację przerwana przez pandemię i brak środków).	Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie na adaptację pomieszczeń w szkole wyłącznie w celu prowadzenia tam zajęć projektowych, które będą np. rozwijać umiejętności, o których mowa w typie obligatoryjnym 8.1.B. Tym samym musi zostać wykazane we wniosku powiązanie działań merytorycznych projektu z koniecznością adaptacji pomieszczeń. Należy pamiętać, że adaptacja pomieszczeń, nie może stanowić jedyne lub głównego celu projektu i musi być niezbędna do osiągnięcia celu projektu oraz musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb. Remont budynku nie jest celem interwencji EFS+. Dodatkowo wydatki w tym zakresie muszą być poniesione w okresie realizacji projektu i spełniać wszelkie wymogi określone w regulaminie naboru.
67.	Środki trwałe	Czy możliwa jest inwestycja w obcy środek trwały? Jest umowa najmu na tę nieruchomości – czy są jakieś dodatkowe wymogi, aby można było dokonać inwestycji (np. długość umowy czy zapisy gwarantujące ewentualny zwrot środków w razie zerwania umowy)?	Zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 oraz we wzorze umowy o dofinansowanie, która jest załącznikiem do Regulaminu. Szczegółowe informacje w tym zakresie należy przedstawić we wniosku o dofinansowanie i wydatek ten jak każdy inny będzie przedmiotem oceny. Pytanie jest zbyt ogólne, aby podać bardziej szczegółowe informacje.
68.	Forma wsparcia	Czy szkolenie przeprowadzone z inicjatywy dyrekcji szkoły jest wsparciem bezpośrednim?	Wsparcie realizowane dla kadry uczącej/zarządzającej jest wsparciem bezpośrednim. Takie wsparcie nie może wynikać z osobistych preferencji czy przekonań dyrektora szkoły, ale z przeprowadzonej Diagnozy potrzeb. Wspomniana diagnoza ma zawierać analizę potrzeb kadry placówki, w tym nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji oraz zapotrzebowania na doksztalcanie (np. kursy, szkolenia, studia podyplomowe, coaching, tutoring, mentoring i inne formy wsparcia kadry).
69.	Wkład własny	Czy istnieje możliwość wniesienia wkładu własnego niepieniężnego w formie udostępnienia sal dydaktycznych na czas realizacji zajęć dodatkowych w ramach projektu jeśli znajdują się one w budynku po wcześniejszej termomodernizacji ze środków UE?	Wniesienie wkładu własnego w postaci wynajęcia sal lekcyjnych na potrzeby realizacji zajęć w budynku, w którym wcześniej dokonano termomodernizacji z innego PO, nie będzie stanowił podwójnego finansowania.
70.	Forma wsparcia	Czy można sfinansować koszt transportu dla uczniów, którzy będą uczestniczyć w zajęciach dodatkowych w ramach projektu? Zajęcia realizowane będą w godzinach pozalekcyjnych, natomiast część uczniów dojeżdża z innych miejscowości, co utrudniać będzie udział w zajęciach i konieczne jest zapewnienie dodatkowych kursów autobusu szkolnego. Czy taki wydatek może być kwalifikowany?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z organizacją transportu powrotnego z zajęć uczestników projektu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu.
71.	Forma wsparcia	Planowane jest dla nauczycieli szkolenie stacjonarne weekendowe poza placówką szkolną. Czy wydatkiem kwalifikowalnym będzie nocleg oraz wyżywienie, w przypadku takich szkoleń?	W opinii IZ koszty opisane w pytaniu mogą być kwalifikowalne, o ile zostały uwzględnione w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu jako niezbędne dla jego prawidłowej realizacji. Ponadto konieczność przeprowadzenia szkolenia powinna wynikać z Diagnozy potrzeb, w której Wnioskodawca musi zawrzeć analizę potrzeb kadry placówki, w tym nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji oraz zapotrzebowania na doksztalcanie (np. kursy, szkolenia, studia podyplomowe, coaching, tutoring, mentoring i inne formy wsparcia kadry). Kwalifikowalność ww. wydatków, w powiązaniu z celami projektu (w tym niezbędność odbycia szkolenia poza miejscem zamieszkania), będzie oceniana przez KOP.

72.	Forma wsparcia	Czy kwalifikowalny jest koszt wyżywienia w przypadku szkoleń dla nauczycieli, które odbywać się będą stacjonarnie na terenie placówki?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem posiłku nauczycielom biorącym udział w szkoleniu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu. Należy pamiętać, że każdy, zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
73.	Forma wsparcia	Czy jeżeli w szkole pracuje nauczyciel z niepełnosprawnością to można aplikować o środki na usunięcie barier architektonicznych np. schodolaz lub podjazd?	Dostosowanie szkoły do potrzeb osób z niepełnosprawnościami jest możliwe gdy <u>uczestnikiem projektu</u> jest taka osoba. Celem projektu nie jest dostosowanie szkoły do standardów architektonicznych, a jedynie umożliwienie uczestnictwa w projekcie takim osobom. Jeżeli już na etapie wniosku diagnozują Państwo, że w grupie docelowej będą osoby z niepełnosprawnością i udział w konkretnych formach wsparcia będzie wymagał dostosowania sal do ich potrzeb, to można taki wydatek przewidzieć.
74.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	W regulaminie wyboru projektów w ramach naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 wskazano, że wnioskodawcami mogą być m. in. szkoły i inne placówki systemu oświaty, przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że „W przypadku, gdy wnioskodawcą jest podmiot niebędący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot.” Proszę o wyjaśnienie czy w takim przypadku organ prowadzący może pełnić funkcję wyłącznie doradczą/wspierającą? Jak jest rozumiane takie partnerstwo w ramach ww. naboru?	Zgodnie z Regulaminem, udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych. Oznacza to, że partnerzy muszą faktycznie angażować się w realizację projektu. Ponadto zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów. Reasumując, organ prowadzący szkołę nie może pełnić jedynie funkcji doradczej bądź wspierającej w projekcie. Proszę pamiętać, że szkoły nie mają osobowości prawnej. W związku z tym dyrektor takiej szkoły musi uzyskać pełnomocnictwo organu prowadzącego do pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację projektów prowadzonych w szkole. Dodatkowo umowa o dofinansowanie projektu zostanie podpisana z podmiotem posiadającym osobowość prawną, czyli z organem prowadzącym.
75.	Nauczyciele	W jaki sposób możemy wynagrodzić nauczyciela który w ramach dodatkowych zajęć pozaszkolnych, czyli wycieczka realizuje np. 11h z dziećmi? Czy jest to stawka jak za nadgodziny? czy możemy w jakiś inny sposób naliczyć to wynagrodzenie dla nauczyciela biorącego udział w projekcie, żeby było to dla niego bardziej opłacalne i atrakcyjne.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa, w tym przede wszystkim Karty Nauczyciela i Prawa oświatowego. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca. Kwestia opisana w pytaniu nie będzie interpretowana przez Instytucję Organizującą Nabór.
76.	Forma wsparcia	Czy w ramach tego wsparcia można zrealizować Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (którego ukończenie umożliwia podejście do egzaminu zawodowego w OKE i otrzymania dyplomu potwierdzającego nabycie kwalifikacji zawodowych) np. z fryzjerstwa?	ION dopuszcza możliwość uczestnictwa w kwalifikacyjnych kursach zawodowych.